

โรคติดเชื้อไวรัสซิกา

Zika virus disease

เรียบเรียงโดย
สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค
15 เมษายน 2560

สถานการณ์ทั่วโลก

องค์การอนามัยโลก ได้รายงานสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสซิกา ณ วันที่ 10 มีนาคม 2560 โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- ตั้งแต่ปี 2550 ถึงวันที่ 9 มีนาคม 2560 มีประเทศที่มีรายงานพบผู้ติดเชื้อไวรัสซิกา โดยมีอยู่หลายเป็นพาหะทั้งหมด 84 ประเทศ โดยแบ่งได้ดังนี้
 - 61 ประเทศ เป็นประเทศที่มีรายงานพบผู้ป่วยครั้งแรกในปี 2558 และมีรายงานการติดต่อของเชื้อไวรัสซิกาอย่างต่อเนื่อง
 - 18 ประเทศ เป็นประเทศที่มีรายงานพบผู้ป่วยก่อนปี 2559
 - 5 ประเทศ เป็นประเทศที่หยุดการแพร่เชื้อแต่ยังคงมีโอกาสในการเกิดการติดต่อของเชื้อไวรัสซิกาในอนาคต

ประเทศ/หมู่เกาะ	
กลุ่มที่ 1 ประเทศที่มีรายงานพบผู้ป่วยครั้งแรกในปี 2558 และมีรายงานการติดต่อของเชื้อไวรัสซิกาอย่างต่อเนื่อง	แองกัวลา, กาบูนเวร์ดี, กินี-บิสเซา, แองกวิลลา, แอนติกาและบาร์บูดา, อาร์เจนตินา, อารูบา, บาฮามาส, บาร์เบโดส, เบลีซ, โบลีเวีย, โบแนเรอ, ซินต์เอิสตาซียีส, บราซิล, หมู่เกาะบริติชเวอร์จิน, หมู่เกาะเคย์แมน, โคลอมเบีย, คอสตาริกา, คิวบา, กือราเซา, ดอมินีกา, โดมินีกัน, เอกวาดอร์, เอลซัลวาดอร์, เฟรนช์เกียร์นา, เกรเนดา, กัวเตมาลา, กัวเตมาลา, กายอานา, ฮอนดูรัส, จาไมกา, มาร์ตีนิก, แม็กซิโก, มอนต์เซอร์รัต, นิคารากัว, ปานามา, ปารากวัย, เปรู, เปอร์โตริโก, แซ็ง-บาร์เตเลมี, เซนต์คิตส์และเนวิส, เซนต์ลูเชีย, เซนต์มาร์ติน, เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีน, ซินต์มาร์เติน, ซูรินาเม, ทรีนิแดดและโตเบโก, เดกส์และเคคอส, สหรัฐอเมริกา, หมู่เกาะเวอร์จิน, เวเนซุเอลา, มัลดีฟ, อเมริกันซามัว, ฟิจิ, หมู่เกาะมาแชล, ไมโครนีเชีย, ปาเลา, ปาปัวนิวกินี, ซามัว, หมู่เกาะโซโลมอน, ลิงคอล์น, ตองกา
กลุ่มที่ 2 ประเทศที่มีรายงานพบผู้ป่วยก่อนปี 2559	บูร์กินาฟาโซ, บุรุนดี, แคเมอรูน, สาธารณรัฐแอฟริกากลาง, โกตดิวัวร์, กาบอง, ไนจีเรีย, เซเนกัล, อุกันดา, เฮติ, อินโดนีเซีย, ไทย, มัลดีฟ, บังกลาเทศ, กัมพูชา, ลาว, ปาปัวนิวกินี, มาเลเซีย, ฟิลิปปินส์, เวียดนาม, นิวแคลิโดเนีย
กลุ่มที่ 3 ประเทศที่หยุดการแพร่เชื้อแต่ยังคงมีโอกาสเกิดการติดต่อของเชื้อไวรัสซิกาในอนาคต	ชิลี, หมู่เกาะคุก, เฟรนช์โปลินีเชีย, นิวแคลิโดเนีย, วานูอาตู

โรคติดเชื้อไวรัสซิกา

Zika virus disease

สถานการณ์ในประเทศไทย

- ข้อมูลการป่วยโรคติดเชื้อไวรัสซิกาได้จากการเฝ้าระวังโรคในประเทศไทยที่เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ.2555 และขยายอย่างเป็นระบบในปี พ.ศ. 2559 ส่วนภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิด เริ่มเฝ้าระวังอย่างเป็นระบบในปี พ.ศ. 2559 และระบบการเฝ้าระวังดังกล่าวกำลังได้รับการพัฒนาให้มีความไวและความครอบคลุมมากขึ้นเป็นลำดับ
- ข้อมูลจากสำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค รายงานข้อมูลในวันที่ 8-14 มีนาคม 2560 ไม่มีรายงานผู้ติดเชื้อไวรัสซิการายใหม่
- สำหรับการเฝ้าระวังและติดตามในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ในพื้นที่ที่พบผู้ป่วยขณะนี้ มีหญิงตั้งครรภ์ติดเชื้อ 86 ราย คลอดแล้ว 67 ราย
- ข้อมูลทารกศีรษะเล็กแต่กำเนิด จากระบบเฝ้าระวังพบว่า ประเทศไทยมีทารกศีรษะเล็กแต่กำเนิด ที่มีสาเหตุจากเชื้อไวรัสซิกาจำนวน 2 ราย

การดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุข

1. มาตรการด้านการเฝ้าระวังคัดกรองโรค โดยกระทรวงสาธารณสุขได้มีระบบการเฝ้าระวังครอบคลุม 4 ด้าน

- 1.1 ระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา
- 1.2 ระบบเฝ้าระวังทางกึ่งวิทยา
- 1.3 ระบบเฝ้าระวังทารกที่มีความพิการแต่กำเนิด
- 1.4 ระบบเฝ้าระวังกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบประสาท

2. มาตรการการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ

ในปัจจุบันหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่สามารถตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการเพื่อหาเชื้อไวรัสซิกา ได้ คือ ห้องปฏิบัติการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ห้องปฏิบัติการของศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ 14 แห่ง ทั่วประเทศ และห้องปฏิบัติการของสถาบันบำราศนราดูร ห้องปฏิบัติการของหน่วยงานนอกกระทรวงสาธารณสุขที่สามารถตรวจหาเชื้อไวรัสซิกาได้ คือ ห้องปฏิบัติการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และห้องปฏิบัติการของโรงพยาบาลรามาริบัติ

3. มาตรการการป้องกัน และควบคุมโรค

กระทรวงสาธารณสุขได้มีการจัดทีมสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็วในระดับอำเภอทุกอำเภอ เพื่อเตรียมการในการลงพื้นที่สอบสวนโรค และได้มีการจัดทีมในระดับเขต, ส่วนกลาง ในการสนับสนุนพื้นที่ที่พบผู้ป่วย รวมถึงมีการดำเนินการรณรงค์การกำจัดลูกน้ำยุงลาย ด้วยนโยบาย 3 เก็บ 3 โรค และนโยบาย 5 ส. รวมถึง การดำเนินงานควบคุมยุงตัวแก่ในกรณีที่พบผู้สงสัย หรือผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสซิกาในทุกพื้นที่ โดยกรมควบคุมโรค ได้จัดให้มีการอบรมทีมพ่นกำจัดยุงตัวแก่ทั่วประเทศในขณะนี้ มีทีมที่ผ่านการอบรมประมาณ 6,000 ทีม

โรคติดเชื้อไวรัสซิกา

Zika virus disease

4. มาตรการด้านการรักษาพยาบาล และการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล

กระทรวงสาธารณสุข โดยคณะกรรมการวิชาการด้านการรักษาพยาบาลโรคอุบัติซ้ำ กรมการแพทย์ ร่วมกับราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย และคณะแพทยศาสตร์จากมหาวิทยาลัยต่างๆ ได้จัดทำแนวทางเวชปฏิบัติ การวินิจฉัย และดูแลรักษาโรคติดเชื้อไวรัสซิกา สำหรับแพทย์ และบุคลากรทางการแพทย์ และสาธารณสุข เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานดูแลรักษาโรค รวมทั้งมีการอบรมพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ และบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข

5. มาตรการด้านการสื่อสารความเสี่ยง และประชาสัมพันธ์

กระทรวงสาธารณสุขมีการดำเนินการจัดทำข่าวสารเพื่อสื่อมวลชน ข่าวสารเพื่อประชาชน ในการสื่อสารความเสี่ยงถึงสถานการณ์และความเคลื่อนไหวต่างๆ รวมทั้งจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ และคำแนะนำต่างๆ เผยแพร่แก่ประชาชนในการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสซิกา

ข้อมูลจาก : องค์การอนามัยโลก / สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค / สำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ กรมควบคุมโรค